

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, péntek 1912. október 18.

235. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 460.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A városok olcsó élelmezése.

(V. L.) Már nem is panaszkodunk azon, hogy milyen elviselhetetlen a drágaság mert már apatikus közönybe fulladunk az árak folytonos emelkedése láttán és még inkább azon a tehetetlenségen, melylyel a növekvő drágasággal szemben viseltetünk. Végre egy terv! Ugy látszik, mintha mentő idea lenne. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter a minap egy hozzáfutó újságról előtt terveiről, szándékairól a földművelésügyi miniszterium tárcája némely területéről nyilatkozott és szövege az előkészítés alatt álló jelentősebb ügyekről. Ebben az országos érdeklődésre számítható miniszteri nyilatkozatban megemlíti ezer és ezer kis egzisztencia aggodalma, vágya és mintha a remény sugara is felcsillanna. A miniszter ugyanis számba veszi a fix-fizetésből élő tisztviselők és az önálló keresettel bíró kisiparosok és kiskereskedők mai nehéz helyzetét, az élet drágaságának elviselhetetlen voltát és mivel leginkább a városban lakók érzik ezt, itt akar mélyreható intézkedéssel segíteni.

A segítés módja reális és ügyes. A helyi fogyasztás céljaira akar állami segítséggel a városokban nagyobb zöldségtermelő telepeket létesíteni és egyúttal a kertgazdaság ismereteinek terjesztésére munkásképző iskolákat állítani. A piaci drágaság a termelési rendszer mai állása mellett nem enyhíthető. Valóban sürgősen szükségünk van arra, hogy áttérjünk a szántóföldi kertgazdaságra, mely olyan egészen újnak hangzik, hogy olvastára hirtelen megállunk: mit akar ez a jó ember a szántóföldi kertgazdaság emlegetésével? Semmivel sem

A „Tengerpart” tárcája.

A nap.

Mivel egy téli estén mint kicsi, panaszosan síró batyut találták egy mértődjelző kő mellett, mivel semmi, még csak egy himzett betű se jelezte nyomorúságos pályáin, hogy kiesoda lehet, s mivel az Ur különösen szereti és oltalmazza a fájdalom gyermekeit, a Paradieu névre keresztelték.

Tizenkét éves koráig lelencházban maradt, aztán egy szép napon megszökött s az országutakon esavargott kezében koldusbottal, hátán koldustarisznyával.

Azóta a véletlenből élt, néha az emberek könyörületességéből, néha meg fölvalt mezei munkából. Sohase maradt sokáig egy helyen. Ha félt, hogy nyomára akadnak öntudatlan ösztöne tova esalta távoli határok felé, ki a mezőkre, melyeket virágkörtöbe öltöztetett a nyár, a nagy erdőbe, melyek örök dalokat zengenek.

Egy reggel — meglett férfi volt már — a zsandárok fölzavarták álmából egy árok szélén és esavargás miatt letartóztatták. A hatóság megállapította, hogy a szomszédos helyőrség egyik szakaszából „távol-

többit, mitha a bolgár kertészetet emlegetnénk. Mikor azt látjuk, hogy egy bolgár paraszt minden szívfájdalom nélkül képes százhatvan-kétszáz korona földhaszonbért holdankint fizetni és mégis egy nyáron át, termelve salátát, hagymát, zöldséget, főzelékféléket, ugorkát — nemesak a földárendát könnyedén fizeti, hanem öszre kelvén az idő, felszedvén a bolgár káposztáját is, bő nadrágjával elmasiroz bolgár hazájába és bizony jó esomó pénzt visz haza.

Azt szoktuk mondani, hogy a magyar kertkultúrára tanítani és még inkább vele a pepeselő munkát megkedveltetni, nem bírjuk. A tapasztalat mást bizonyít. A Balaton mentén létesült, hogy úgy mondjuk magyar-bolgár kertészet fényes példája annak, miként simul a magyar az új korszellemhez és hogyan, mily serényen tanul el új gazdasági fogásokat. Somogy déli partján, talán éppen Koppány magyar vizerősei, kostoltak bele a bolgár kertészetbe s mivel a Balaton mentén kitűnő értékesítési piacok vannak — daliás somogyi atyánkfia oly serényen rendezte be az öntöző művét, használja a locsolót, a kis kapát, a gereblyét, hogy öröm nézni. És hogy nemesak a bolgárok tündérkezzen adja ki a szűz magyar föld az ő megesodálendő szép piros paradicsomalmáját, azt leginkább a Balaton parti magyar bolgárok telepeinek megismerésénél látjuk. Minden krajeár jövedelmét ki vett volna számba, a bevallás „lelekre” ment — de így is mondhatjuk, hogy kataszteri holdanként a sífoki magyarok bolgárkertészkedése annyit jövedelmezett, hogy ezzel legfeljebb a kolozsvári állami győzőnövén kísérleti telep versenyezhet.

Minden attól függ, hogy a földművelés-

lévő”-nek jelentették ki és be kell szállítani a kaszárnyába.

Azt mondták neki:

— Szerencséd van, hogy megtaláltunk. Egy héttel később mint katonaszökevény kerültél volna a hadbírószék elé!

Nem értette meg, hogy miféle szerencse érte s mit jelent az: „kivonni magát a katonai kötelezettség alól”, de mivel szelid és félénk volt, nevetett magában: „Igen, szerencsém van.”

Kemény télköszöntött be. Esténként, mikor a szolgálatnak vége volt, elnézegette a hópárnás háztetőket, a madarakat, melyek az esésatornában a jeget csipdesték, hogy szomjukat csillapítsák, a kéményeket, melyekből a füst könnyen és egvényesen szállt a magasba és így tűnődött:

— Jól el vagyok itt látva!... van ágyam! Szobámban duruzsol a kályha.... jól meg a sorom!

De mikor eljött a tavasz és kibáztantak az első rügvek, különös fájdalomszálltameg. Álmodozó lett, szórakozott, szomorú. Vacsora után kiszaladt a mezőkre, de bármilyen messzire ment is, érezte, a város lehelletét. Itáta a kémények füstoszlopait, hallottaa trombiták hívó szavát.

— Ez nem neked való, ez az élet! Vedd

ügy miniszter milyen mértékben fog impulzust adni a szántóföldi kertészkedés megkedveltetésére és hány mintatelep létesül az országban. Mert azt már látjuk, hogy a magyar minden rentábilis dolog után nagy kedvvel nyul. És semm i kétségünk abban, hogy a szántóföldi konyhakertészet menni fog, ha erre buzdító kormányintézkedések tétetnek és ilyen mintatelepek, munkásképzéssel kapcsolatosan létesülnek.

Talán nem politika, ha ezért a közzadassági vállalkozásért leginkább a gondba borult, konyhapénzükkkel kijönni nem tudó háziasszonyok nevében üdvözljük a kezdeményező minisztert!

Berehtold le akart mondani. Gr. Berehtold külügyminiszter minapi estéje után az éjjeli órákban volt tudvalevőleg az a közös minisztertanács, a melyen lövag Auffenberg hadügyminiszter előterjesztette újabb százmillió követeleseit. Ennek a nevezetes tanácskozásnak igen érdekes részleteit beszélik most munkapárti körökben.

Mikor a hadügyminiszter előterjesztését megtette, a minisztereket magukat is megdöbentették azok a tulesigázott követelések, a melyekkel a hadvezetőség előállt. Figyelmeztettek arra, hogy alig egy-két esztendővel előbb állapították meg a hadereg kifejlesztésének öt éves programját s már akkor elmentek addig a határig, a menddíg az ország teherviselőképességének túlfeszítése nélkül elmehettek.

Különösen Teleszky János pénzügyminiszternek voltak súlyos aggodalmi az új katonai hitel megszavazása ellen; rámutatott arra, hogy a költségvetési források ereje szinte a végsőkig ki van merítve, úgy

föl újra a vándorbotot és koldustarisznyát. Igen ám — de a börtön?!

Két hétig bírta a küzdést. De már nagyon bágyadt, nagyon esügedt volt.

— Jelents beteget, Paradieu! — tanácsolták neki a fiúk.

De ő csak a fejét rázta s mikor aztán egy szép este nem bírta tovább kitarítani, öt óra után kibocsátást kért, evv zsidárustól lopott egy régi zubbonyt, meg egy nadrágot egvényruháját meg szuronyát behajította a folyóba és újra nekivágott a világnak.

Mámoros lett a szabad levegőtől. Ha lepihent az erdőszéleken, sirt és nevetett, gyönyör járta át minden porcikáját. Elnézte a himes pázsitot, amelyen békés tehének legeltek.

De már oda volt élete korábbi gondtalansága. Beléje fészkelődött, amióta, rövid ideig bár, együtt volt rendesen élő emberekkel, a büntetés sötét, fenyegető rémképe.

Most is éppen úgy szerette a réteket, a fákat, a esobogó patakokat, s hű utitársát, a napot; de szeretetébe rémület vegyült, hogy elveszitheti őket. Kerülte a falvakat, félt az emberektől és bujkált, mint az erdei vad. Egyszer aztán újra elfogták a zsandárok.

Öt évi várfogságra ítelték. Halálos ve-

hogy az újabb megterhelést parancsoló szükség nélkül elvállalni nem lehet.

A pénzügyminisztert ettől az álláspontjától semmi kapacitáció se tudta eltéríteni. Akkor a külügyminiszter kijelentette, hogy a jelenlegi külpolitikai helyzetben a hadsereg sürgős igényeinek kielégítése nélkül nem vállalhatná a felelősséget, úgy hogy abban az esetben, ha a két kormány vonatkozik a kért hitelt megadni, ő levonja a konzekvenciát s beadja lemondását öféléségének.

Gróf Berchtoldnak ez a föllépése eldöntötte a kérdést. A miniszterek kijelentették, hogy ha a külpolitikai helyzetet legjobban ismerő külügyminiszter nem vállalhatja a felelősséget, még kevésbé vállalhatják ők és ennél fogva rendelkezésre adják azt, a mi elengedhetetlenül szükséges s a mennyit az ország végső esetben megbír.

Igy szavazták meg Auffenberg követeléseit s így állapotották meg a póthitelt 202 millióban.

Ujdonságok.

— **A képviselőtestület ülése.** A városi képviselőtestület péntek esti ülésének tárgyszorozata a következő: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Zambelli Sándor representante lemondásának ügye. A városi tisztviselők nyugdíjalapjának 1911. évi és a közjótékonyági bizottság 1910—11 évi zárszámadása. A via Fiumara-i bódások memoranduma térfoglalási engedélyük hosszabbítása tárgyában. A Danubius-hajógyár és a via Industriai vasuti kocsiközlekedés. Szabályrendelet a fűszerek és italok eladása felől. Kormányleirat a kereskedelmi és iparkamarák választásaira vonatkozó új rendeletről. Az esküdtek listáját hitelesítő bizottság megválasztása. Kisebbségi ügyek.

— **Nikita vejei Fiumében.** Holnap délelőtt előkelő vendégei lesznek Fiumének. A reggel 9 óra 50 perckor jövő pragerhoft gyorssal ide érkeznek Péter orosz nagyherceg és Battenberg Ferenc József herceg, Nikita vejei. Velük jönnek feleségeik és gyermekeik. A jelentés szerint összesen tizenhároman lesznek és 40 podgyásuk van. Öfenségeik az állomásról a készen álló „Gödöllő” hajóhoz hajtatnak és ezen folytatják útjukat Cattaro felé, majd innen Cettinjébe. Ugy látszik, Nikita a háboru alkalmából egész családját összehívta.

— **Elmaradt ülés.** A városi pénzügyi bizottságot tegnap déli 12 órára ülésre hívták egybe. Az ülés azonban határozatkép-telenség miatt elmaradt.

— **Az abbaziai szanatórium-ügy.** A Tengerpart közleménye, melyben nyilvánosságra hozta, hogy az abbaziai hatóság nem adta meg a lakhatási engedélyt a Magyarországi Könyvnyomdászok Szakegyesülete által 400 ezer korona költséggel épített szanatóriumának, országos feltűnést keltett. Az összes fővárosi lapok foglalkoznak a Tengerpart szenzációs cikkével és majdnem egyhangulag helyeslik a mi álláspontunkat. Kifejtik, hogy a hatóság magatartása mennyire érthetetlen, mikor most, a megnyitás előtt gördít akadályokat a szanatórium elé. Kimutatják, hogy Abbazia téli látogatóinak 80 százaléka a betegek közül kerül ki és hogy egyáltalán nem ártalmas az, ha elzárt és pompásan felszerelt szanatóriumban lábadozó tüdőbetegeket is ápolnak. Így a fővárosi lapok is csak azt tudják megállapítani, amit mi, hogy t. i. itt tisztán magyarellenes manőverről van szó. Hogy ez nem lesz előnyös annak az Abbaziának, melynek vendégei tulnyomó részben magyarok, az csak természetes. A fővárosi lapok véleményében egyedül a Pesti Hirlap tesz kivételt, amely azt mondja, hogy nem helyes olyan nagy világfürdőt választani tüdőbetegek ápolására, mint Abbazia. Szerinte találtak volna a tengerparton esendesebb helyet is, ahol a hatóság sem akadékoskodna. Lehet, hogy Pesti Hirlapnak némileg igaza van, viszont az is igaz, hogy az engedélyt nem akkor kell megtagadni, mikor már 400 ezer koronát befektettek.

— **Kabinetirodai futár Fiumében.** A tegnapi reggeli bécsi gyorsvonattal ideérkezett egy kabinetirodai futár, akinek az Ungaro-Croata „Pannonia” gőzösén kellett sürgősen folytatni útját. A kabinetirodai futárt azonban nem várt kellemetlenség érte. Autója, amelyen Cattaróból Cettinjébe, — illetve, ha a montenegrói udvart ott nem találja — annak tartózkodási helyére kellett mennie, vonatkésés miatt nem érkezett meg a kellő időben Szentpéter felől. A kabinet-

Paradien meg se moccant, csak belemeredt a tükörbe.

— **Megsüketült?** Nem hallotta, mit parancsoltam?

Az ő remegragadta a vállát s megrázta. — **Előre! Ki innen!**

A rab oly gyöngye volt, hogy minden ellenállás nélkül hagyta magát kicipelni. De a fény vakította a szemét s minden tagjában reszketett. Nekitámaszkodott a falnak s el akarta rejteni az ócska tükördarabot.

— **Mit rejteget itt?** — rivallt rá az ő.

— **Semmit, semmit!** — hebegte a rab.

— **Hát ez mesoda?**

— **A napom!** — felelte Paradien elszántan az ő szemébe nézett.

— **A napja!** S hogy került magához? Ide vele, rögtön!

— **Nem adom!**

— **Nem adja?** — ordított az ő magából kikelve s olyat ütött Paradien alsó karjára, hogy a tükör kiesett a kezéből s ezer apró darabra tört.

A düh irtózatossá lángja lobbant fel a rab szemében. Mint az oroszlan, egy ugrással rávetette magát az őre s addig fojtogatta, míg utolsó nem vonaglott.

Aztán letérdelt, összeszedegette remegő kezekkel a tükör cserepeit s halkan, fuldokolva elkezdett zokogni, ahogy csak kisesi gyermekek és aggastyánok zokognak.

Maurice Level.

irodai futár megbiztatásának fontosságát mi sem igazolja jobban, hogy a „Gödöllő” gőzös mintegy három órán keresztül várt az autó megérkezésére s csak délután fél egykor indult Cattaróba.

— **Vaccatot és Colizzát felmentették.** Beszámoltunk tegnap a gyujtogatással vádolt Vaccato Simon bazáros és Colizza Péter cipész ügyében megtartott végtárgyalás délelőtti lefolyásáról. A délutáni tárgyalás négy órakor kezdődött. Lucich Vasco alügyész elmondotta vádbeszédét s a tárgyalás során felmerült bizonyítékok alapján a vádlottak szigorú megbüntetését kérte Jechel Leo és Rudan Dino védőügyvédek ezután elmondották hatóságos védőbeszédeiket, melyek után az elnök feltette az esküdteknek a kérdéseket. Az egyik kérdés az volt, hogy bűnös-e Vaccato Simon abban, hogy felbujtotta Colizzát. A másik kérdés pedig arról szólt, vajjon Colizza a gyujtogatás elkövetője. Öt óra 45 perckor az esküdtek elnöke kihirdeti a verdiktet, amely hét nemmel válaszol mindkét kérdésre. A verdikt alapján Lucich Kelemen elnök kihirdeti a felmentő ítéletet. A közönség az esküdteket és a védőket éljenzi s miután a zaj nem akar csillapulni, az elnök kiüriteti a karzatot. A tárgyalás este 6 órakor ért véget.

— **Revolverrel a mostohaatyja ellen.** — Tegnap este fél nyolckor egy ijedtképű munkásember rohant be a rendőrségre s nagy izgalommal adta elő, hogy a Calle dello Staio Romanon egy ifju revolverből lövöldöz a mostohaatyjára. A jelzett helyre azonnal kiküldtek két rendőrt, akik bekisértek a rendőrségre a lövöldöző ifjut. Előadta hogy Logar János 20 éves asztalosmester. Azért lövöldözött a mostohaatyjára Mance Gáspárra, mert nem tudta elviselni annak a rossz bánásmódját. Golyói nem találtak. A rendőrségen azután részletesen beszélt a merénylet előzményeiről. Elmondotta, hogy ő fia annak a Mance Gáspárnénak akit — mint ismeretes — Kosin községben a nagybátyja több kézzurással megölt. Az ifju előadta azután hogy a mostohaatyja a gyász helyett vidám életet kezdett, nőket kísért a lakására s azokkal szórakozott, míg vele és a többi gyermekekkel rosszul bánt. Elkéseredett ezen és tegnap elhatározta, hogy végez a mostohaatyjával. Este 7 órakor jött haza munkájából. Anghogy meglátta itt a mostohaatyját, előrántotta revolverét s egy lövést intézett feléje. Azt hitte, hogy megsebesítette Mance s ezért elfutott. Az utcára érve meglátta, hogy mostohaatyja kihajol az ablakon. Ekkor két újabb lövést tett feléje, de ezuttal sem találták a golyók. A lövöldöző fiatalembert átkísértették az ügyészséghez.

— **Az anyagyilkos öngyilkossága.** — Megirtuk tegnap, hogy Nabrezine közelében egy öngyilkos holttestét halászták ki a tengerből s hogy az öngyilkos külseje egybevág a keresett prágai anyagyilkos szeméyleírásával. A Prágából küldött fénykép alapján teljes bizonyossággal megállapították, hogy az öngyilkos valóban Koblitz, aki megtudva, hogy kiderült a bűne, a tengerbe ugrott.

— **Magyar-olasz halásztársaság az Adrián.** A „Világ” írja: Olasz kikötőket látogató fiumei tengerészkapitányok összekötést keresnek olasz tudományos körökkel

AZ ÖREGEM is mindig az mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliomtejszappan. Védjegye „Steckenpferd” készíti Bergmann & Co. cég. Tetschen a E. — Kapható minden gyógyszerár drogeria-üzletben s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 90 fillér. Hasonlóképpen csodálatosan beváltak a Bergmann-féle „Manera” liliomtejszappanok fehér és finom női kezék megővésére, ennek tucatsza 70 fillért mindenütt kapható.

Távirat — Telefon.

A Balkán háboru.

BELGRAD okt. 17. A szerb sajtóiroda a következő közlést teszi közzé: Felvagyunk hatalmazva annak kijelentésére hogy a leghatározottabban megcáfoljuk a konstantinápolyi lapoknak azt a jelentését, hogy a szerbek Szjenica felől támadást kíséreltek meg és vissza lettek verve. Szerb oldalról semmiféle támadást nem kíséreltek meg.

Szerbia vár.

BELGRAD okt. 17. Egy új radikális képviselő tegnap megkérdezte Pasics miniszterelnöktől, hogy miért késedelmeskedik a kormány a háboru megkezdésével. — Szerbia vár — felelte Pasics — mert nem bandaháborut, hanem modern háborut akarunk folytatni. — Azt következtetik a miniszterelnöknek ebből a nyilatkozatából, hogy a szerb sereg még nem harcra kész, nincs koncentráva.

Elment a szerb ultimátum.

BELGRAD okt. 17. A szerb kormány tegnap küldte el ultimátumát Konstantinápolyba.

A kormány az ultimátumban 48 órán belül választ követel és kijelenti, hogy ha a kitűzött idő alatt a felelet nem érkezik meg, akkor meg fognak dördülni az ágyuk. Szerbia és Bulgária előreláthatólag pénteken megkezdik az ellenségeskedést.

A szófiai török követ elutazott.

BUDAPEST, okt. 17. „Az Est” szófiai tudósítója táviratozza lapjának, hogy a szófiai török követ elhagyta a várost és Szerbián keresztül Magyarországra utazott.

Montenegrói győzelem.

CETTINJE, okt. 17. Vukotics montenegrói tábornok bejelentette a királynak, hogy csapatai hosszas és heves rohammal bevették Gornji Bior erődöt, amely Skutari előtt az utolsó megerősített hely. A török katonákat szétverték és teljes erővel haladnak Skutari felé. A csapatok egy része Tarabos előtt áll.

Berana a montenegróiak kezében.

CETTINJE, okt. 17. Tegnap esti távirat jelentette, hogy a montenegróiak elfoglalták Beranát, ahol 14 ágyut zsákmányoltak és 700 törököt vetettek fogságba. A végostromnál a montenegróiaknak 10 halottja és 31 sebesültje lett, a török veszteségek ismeretlenek.

A ristováci ütközet.

BELGRAD okt. 17. Ujabb jelentés azt mondja, hogy Risztovácánál 26 szerb esendőrkatona meghalt és száznál több megsebesült.

Ujabb mozgósítás.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 17. A kormány több olyan hadtestet, melyek eddig az orosz határon feküdtek, mozgósított. A hadügyminiszter szombaton Drinápolyba utazik és átveszi a főparancsnokságot.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 17. Két csapatot Skutari felé küldtek a megbízatással, hogy a montenegróiak előnyomulását akadályozza meg. A csapatokat a lakosság mindenütt a legnagyobb óvációkkal fogadja.

Nagy ütközet előtt.

SZALONIKI, okt. 17. A montenegróiak a malisszorokkal Skutari felé nyomulnak előre. A török csapatok még nem mehetek át támadásba, mert az utban levő erőstések még nem érkeztek meg. Sok ezer ar-

nauta Skutari védelmére sietett. Itt nem veszik tragikusan a montenegrói győzelmi híreket, mert tudják, hogy a montenegróiak nem tudják megtartani az elfoglalt pozíciókat.

A banda körülzárva.

SZALONIKI, okt. 17. Miután Krivában a bolgár banda eltorlaszolta magát, a nőknek és gyermekeknek a falu többi részéből való eltávolítása után megkezdtek a barrikádok bombázását. A falu egészen körül van zárva és a banda menekülése lehetetlen. Kriva régtől fogva támaszul szolgált a grasszáló bolgár bandáknak, kiknek ott bomba- és fegyverraktárak is van.

KONSTANTINÁPOLY okt. 17. A szófiai és belgrádi török követek visszahívását azzal indokolják, hogy Bulgária és Szerbia átnyújtották az ismert jegyzéket. Az athéni követ visszahívását viszont azzal indokolják, hogy Görögország a kamarába engedte a krétai képviselőket. A külügyminiszter nyomban otthagyta a minisztertanácsot, hogy a három követnek megsürgönyözze, miszerint hagyják el a három fővárost.

Szerbek a szandzsákban.

Félhivatalosan jelentik, hogy a szerbek Plevlje és Novibazár mellett átlépték a határt és hogy a benszüllött szerbek támogatják a szerb csapatokat. A harcok tovább folynak. A török csapatok eredményesen harcolnak.

Vilmos császár küldöttje.

HAMBURG, okt. 17. Vilmos császár megbízásából ma egy őrnagy utazott a bolgár táborba.

Marad a követ.

KONSTANTINÁPOLY okt. 17. A görög követ kormánytól utasítást kapott, hogy további intézkedésig Konstantinápolyban maradjon.

Feltartóztatott gőzös.

BUKAREST, okt. 17. Itt nagy izgatottságot okoz, hogy a bolgár hatóságok feltartóztattak egy román gőzöst, amely török utasokat szállított.

A budapesti török diákok a haretéren.

BUDAPEST, okt. 17. A Budapesten tanuló törökországi diákoknak a főkonzul mozgósítási parancsot kézbesített és valamennyiüket visszarendelték Törökországba hogy a haretérre menjenek.

Ó-Szerbiában.

BELGRAD okt. 17. Mai lapok közlik, hogy szerb bandák hatezer emberrel benyomultak Ó-Szerbiába.

Návay Lajos és az obstrukció.

BUDAPEST, okt. 17. Návay Lajosról, a képviselőház elnökéről tegnap azt írta egy fővárosi boulevard lap, hogy levélileg már 1904-ben arra biztatta Tisza István akkori miniszterelnököt, hogy törje le az obstrukciót. Návay ma nyilatkozik „Az Est”-ben és kereken megcáfolja a híresztelést.

A berlini nagykövet Bécsben.

BECS, okt. 17. Szögyény-Marich László, a monarchia berlini nagykövete ma Bécsbe érkezett. A nagykövet utazása összefügg azzal a diplomáciai tárgyalással, amelyet a monarchia Oroszországgal folytatva tett.

Kohner báró meghalt.

BUDAPEST, okt. 17. Az éjjel a ligeti szanatóriumban meghalt Kohner Albert báró főrendiházi tag. Kohner hosszabb idő óta cukorbetegségben szenvedett.

Kamatláb emelés Londonban.

LONDON, okt. 17. Az angol bank mai ülésén a kamatlábat négy százalékról öt százalékra emelte fel.

Katonai diktatura Horvátországban.

BUDAPEST, okt. 17. A legközelebbi hetek szenzációs eseménye az lesz, hogy Horvátországban életbe léptetik a katonai uralmat és az ország élére már ki is szemeltek egy altábornagyot. Ez az esemény összefügg azzal, hogy rövid időn belül eldől Bosznia-Hercegovina hovatartozandóságának a kérdése. (?)

Szengáz mérgezés.

BUDAPEST, okt. 17. Nagy szerencsétlenség történt a Mártonhegyi ut 144. számú házban. Itt lakik Horn tüzérezredes. Egy szobában a takarítónő és egyben 3 tüzér aludt. Ma reggel a takarítónőt holtan, a 3 tüzért eszméletlen állapotban találták. A vizsgált megállapította, hogy este szénnel rakták meg a kályhát, melynek csöve el volt zárva. A kitóduló szengáz okozta a katasztrófát.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körüli felmerülő panaszi telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni!

Fiume első és legrégebb mosó- és vasalóintézete.

A via Gir. Fabris 1. sz. (ex via del Ponte 1 sz.) alatti Waldmann mosó- és vasalóintézetet átvettem. Elvállalom fehérneműek mosását és va alását, női és férfi ruhák, csipkék, függönyök stb. tisztítását és vasalását. Fehérneműek javítása olcsón. Hívsra házhoz is küldök.

Tisztelettel

Bongyis Mária.

Fiók Toncich-ház Susák.

Magyar borok!

Ajánlok kitűnő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjét 80 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 1 koronáért,

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápary 16.

Le kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

Uj magánhegedűiskola

Serrazanetti Ágost, a városi zeneiskola okleveles tanára magánórát ad hegedűjátékban és hegedűjátéknak zongorán való kísérésében. Felvilágosítások a Hangverseny Egyesület (Società di Concerti) helyiségében, Corso 23, III. emelet.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Súdstrandon a legyobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi” szálló portásánál is kapható.) Legmérsékletesebb árak. Kitűnő konyha, gyönyörű szobák

Az olasz-török béke.

OUCHY okt. 17. A végleges békeszerződést valószínűleg pénteken írják alá az olasz és török megbízottak.

SZENTPÉTERVÁR okt. 17. Az orosz kormány elismerte Olaszországnak Tripolis és Cyrenaika felett való szuverénitását.

Az olasz-török béke.

ROMA, okt. 17. Spingardi hadügyminiszter táviratilag értesítette a tripoliszi katonai parancsnokot, valamint Ameglio tábornokot, a megkötött békéről. Felhívta őket, hogy az ellenségeskedést azonnal szüntessék be, azonban a védelmi vonalakat tartsák meg az arabok esetleges támadása esetére.

Kopott vagy kifakult angol **bőrbutort** bármely színre újra **átfestek**. Szintartósságért kezeskedem. **EISLER S.** kárpitos
Via Aless. Volta 4. Telef. 959.

Ügyes fiatalember,

ki valamely középiskola négy osztályát elvégezte,

helybeli irodában

jó fizetéssel

FELVÉTETIK.

Cím a kiadóhivatalban.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás,

lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catauók csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Ha Budapestre megy

keresse fel okvetlen

Putzer György éttermeit

Budapest VII., Dohány utca 40. sz.

Vidékiek találkozó helye! : Színház után friss vacsora!

Külön helyiség.

Villás reggeli.

Mosòda a Csillaghoz

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via Remai 2 sz. alatt **új mosodát nyitottam.**

Gyors és kifogástalan kiszolgálás. Magyar tulajdonos. Via Remai 2. — Telef. 15-87.

Meglepő

ujdonság

Facimbalom

(Xilophon).

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (uy, mint a cimbalom) lesz játszva. Ára tokkal, verőkkel és mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-Király”

országzserte elismert elsőrendű hangszerárúházában Budapest. Józsefkörút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra!

Tengeri szanatorium

Fiume mellett **Portorè** Fiume mellett

gyermekeknek és felnőtteknek

Modern intézet 100 ágygyal, 2 orvos, villány.

világítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak,

Prospektus.

Szines szövet-függönyök páronként 7.- koronától feljebb

Gyapot-étamine függönyök garantált színek párja K. 13.50

Kiváló alkalom axminster-szőnyegekben 175x250 K. 25.-, 200x300 K. 36.-

Bonne femmes tüllből rávarrott mintákkal drbjja K. 4.-

Ágytakarók tüllből rávarrott mintákkal 220x330 drbjja K. 11.50

Plus asztalterítők rávarrott mintákkal drbjja K. 17.-

Cheniglia lambrequin drbjja K. 7.60

A nagy őszi idényre

megérkeztek már a

Szőnyegek

és

függönyök

Gazdag választék juta-zsineg-tapestry-velour és xylo futókban, ágyelőkben, teljes garnitúrákban, szövet- és csipkefüggönyökben, bonne femmes, stores és brise-bise-ben.

Óriási**választék**

a következő minőségű szalón-, ebédlő- és hálószoba szőnyegekben:

Gyapju Tapestry Velour

(a nagybecskereki szőnyegyárból)

Axminster Argaman

és kézzel előállított szőnyegekben.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME Corso 11

Trieszt Corso 9

Bécs IX.

Szabott árak!

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytiszta. Ekkor riiummentes magas hőmérsékletű természetes szénsavval telítve tartozó betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

„Commercio“ kávéház

— Fiume, Piazza del Commercio 4 —

Ujonnán berendezve.

Külön kávéházi italok — Éjjel nyitva.

Naponta éjjeli 2 óráig elsőrendű bácskai tamburás hangverseny.

ETTEREM
LUSSINGRANDE.
NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora.
Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

LUSSINGRANDE egyetlen

magyar háza

Café - Restaurant Szalay

Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Müncheni Hofbräu.

LUSSINPICCOLO

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

GRADO

tengeri fürdő az Adrián. Gyógyidény áprilistól októberig. Fürdőidény májustól szeptemberig. Pompás főenyés strand. Homok- és napfürdők. 14.000 fürdővendég. Nagy fürdőintézet. 1400-nál több családi sátor a főenyőparton. 30 szálló és penzió. Felvilágosítással és prospektussal ingyen szolgál a

FÜRDŐBIZOTTSÁG.

VEGLIA

Hotel „QUARNERO“

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffé-Restaurant. Penzió.

Nagyon olcsó árak.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Klemencsics Károly

Telefon 51. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda (Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevélfelülvizsgálat és díjkülbömbözetek visszkereését.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart lapkiadó vállalat“

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szives pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNE.

== LOVRANA ==

Pensió Lukács

Elsőrendű családi otthon.

Lovrana legelőkelőbb helyisége

Caffé-Restaurant

„Princesse“

a mólón.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkesedik

Magyar vendéglő

FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám
Elismert kitűnő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!
Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

(Nyomatott a „Princesse“ nyomdában Fiume.)

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha
Eclipse dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.